Hukuk Bölümü 2012/2 E. , 2013/469 K.

- **Maden ruhsatı davacı şirket uhdesinde olan kÖ. madeni sahasında, işletmeci tarafından işletilen kÖ. ocağı işletmesi ile ilgili olarak, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 79.maddesine göre Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bursa Bölge Müdürlüğü tarafından oluşturulan komisyon tarafından tesis edilen kararın iptali istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.**

◦ UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 19

"İçtihat Metni"

Davacı : B. Madencilik Turizm ve Ticaret AŞ.

Vekili : Av. Y.D., Av. Y.K., Av. M.U., Av. C.Ç.

Davalı : Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bursa Bölge Müdürlüğü

Vekili : Av. S.Ç.Ş. (Adli Yargıda)

O L A Y : Davacı vekili özetle; Maden ruhsat hukuku davacı şirketin uhdesinde bulunan ve işletmeci Fahrettin Şolpan tarafından işletilen Bursa İli, Mustafa Kemalpaşa İlçesi, Devecikonağı Beldesinde faaliyet gösteren kÖ. ocağı işletmesinin, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 79. maddesine göre Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bursa Bölge Müdürlüğü tarafından oluşturulan ve 08.02.2010 tarihinde toplanan komisyon tarafından tesis edilen 08.02.2010 tarihli ve "yeraltı ocağının SÜRESİZ KAPATILMASINA" ilişkin kararının, maddi gerçeklere ve hukuka aykırı olduğundan bahisle, söz konusu kararın ortadan kaldırılması ve bu karara ilişkin ön yazıda belirtilen işyerinin kapatılması sebebiyle işsiz kalan işçilere ücretlerinin ödenmesi veya ücretlerinde bir düşüklük olmamak kaydıyla meslek ve durumlarına göre uygun bir iş verilmesi yönündeki istemin iptaline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Mustafakemalpaşa Asliye Hukuk Mahkemesi (İş Mahkemesi Sıfatıyla); 19.10.2010 gün, E:2005/401, K:2010/631 sayı ile özetle, davanın esastan reddine karar vermiş olup, yapılan temyiz başvurusu üzerine Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 14.06.2011 gün, E:2011/26290, K:2011/17875 sayı ile özetle, davaya konu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca teşekkül ettirilen komisyon kararının idari işlem niteliğinde olduğunu, idare işleminin iptaline yönelik olan davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiğini belirterek, dava dilekçesinin yargı yolu nedeniyle reddine karar verilmesi gerekirken esastan reddine karar verilmesinin hatalı olduğunu belirterek, temyiz olunan kararda hüküm kısmının 1.bendinin çıkartılarak yerine ‘’1.Dava dilekçesinin yargı yolu yanlışlığı nedeniyle reddine’’ yazılmasına ve hükmün bu şekilde düzeltilerek onanmasına karar verilmiş ve görevsizlik kararı bu şekilde kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez, 4857 sayılı İş Kanununun 79.maddesine göre teşekkül ettirilen ve 08.02.2010 tarihinde toplanan komisyon tarafından tesis edilen 08.02.2010 tarihli süresiz kapatma kararının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Bursa 2. İdare Mahkemesi; 23.11.2011 gün, E:2011/1167 sayı ile özetle, her ne kadar Yargıtay 9. Hukuk Dairesi dava konusu edilen komisyon kararının idari işlem olduğu gerekçesiyle Mustafakemalpaşa Asliye Hukuk Mahkemesi kararını düzelterek onamış ise de, 4857 sayılı Yasanın 79.maddesinde bu madde kapsamında alınacak kapatma kararlarına karşı iş mahkemelerinde dava açılacağının belirtilmesi karşısında, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerlerinin görevli olduğundan bahisle,2247 sayılı Kanunun 19.maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü’nün, Serdar ÖZGÜLDÜR’ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Metin ULUKANLIGİL’in katılımlarıyla yapılan 8.4.2013 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa’nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bursa Bölge Müdürlüğü tarafından oluşturulan ve 08.02.2010 tarihinde toplanan komisyon tarafından tesis edilen 08.02.2010 tarihli " B. Madencilik Turizm Ticaret AŞ. Linyit İşletmesi ünvanlı işyerinin yeraltı ocağının süresiz kapatılmasına ” ilişkin kararın iptali istemi bakımından 2247 sayılı yasa’nın 19.maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi’ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK’ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı M. BAYHAN ile Danıştay Savcısı Tuncay DÜNDAR’ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Bursa İli, Mustafakemalpaşa İlçesi, Devecikonağı Beldesi’nde bulunan ve maden ruhsatı davacı şirket uhdesinde olan kÖ. madeni sahasında, işletmeci Fahrettin Şolpan tarafından işletilen kÖ. ocağı işletmesi ile ilgili olarak, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 79.maddesine göre Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bursa Bölge Müdürlüğü tarafından oluşturulan ve 08.02.2010 tarihinde toplanan komisyon tarafından tesis edilen 08.02.2010 tarihli kararın iptali istemiyle açılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan incelemede;Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Müfettişlerince, davacı şirkette yapılan denetim sonucunda düzenlenen 08.02.2010 günlü komisyon kararında ‘…4857 sayılı İş Kanunu’nun 79.maddesi hükmü uyarınca noksan hususların tamamının giderilmesi ve işçiler için herhangi bir hayati tehlike oluşturmayacak güvenli çalışma ortamının sağlanmasına kadar B. Madencilik Turizm Ticaret AŞ. Linyit İşletmesi ünvanlı işyerinin yer altı ocağının süresiz kapatılmasına’ karar verildiği, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bursa Bölge Müdürlüğü’nün 09.02.2010 günlü yazısıyla komisyon kararının davacı şirkete gönderildiği, aynı yazıda ayrıca ‘’ 4857 sayılı İş Kanununun 79.maddesinin son fıkrası hükmünce işyerinin kapatılması sebebiyle işsiz kalan işçilerin ücretlerinin ödenmesi veya ücretlerinde bir düşüklük olmamak kaydıyla meslek veya durumlarına göre uygun bir iş verilmesi gerektiği ‘’ hususunun belirtildiği anlaşılmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu’nun ‘’İşin Durdurulması veya İşyerinin Kapatılması’’ başlıklı 79.maddesinde; ‘’ Bir işyerinin tesis ve tertiplerinde, çalışma yöntem ve şekillerinde, makine ve cihazlarında işçilerin yaşamı için tehlikeli olan bir husus tespit edilirse, bu tehlike giderilinceye kadar işyerlerini iş sağlığı ve güvenliği bakımından denetlemeye yetkili iki müfettiş, bir işçi ve bir işveren

temsilcisi ile Bölge Müdüründen oluşan beş kişilik bir komisyon kararıyla, tehlikenin niteliğine göre iş tamamen veya kısmen durdurulur veya işyeri kapatılır. Komisyona kıdemli iş müfettişi başkanlık eder. Komisyonun çalışmaları ile ilgili sekretarya işleri bölge müdürlüğü tarafından yürütülür.

Askeri işyerleri ile yurt emniyeti için gerekli maddeler üretilen işyerlerindeki komisyonun yapısı, çalışma şekil ve esasları Milli Savunma Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca birlikte hazırlanacak bir yönetmelikle belirtilir.

Bu maddeye göre verilecek durdurma veya kapatma kararına karşı işverenin yerel iş mahkemesinde altı iş günü içinde itiraz etmek yetkisi vardır. '' hükmü yer almaktadır.

Olayda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Müfettişlerince, davacı şirkette denetim yapılmış ve denetim sonucunda düzenlenen 08.02.2010 günlü komisyon kararında 4857 sayılı Kanunun 79.maddesi uyarınca işyerinin yeraltı ocağının süresiz olarak kapatılmasına karar verilmiş olup, davacı tarafından bu kararın iptali istenilmekle birlikte, Kanunun 79.maddesinin 3.fıkrasında açıkça, bu maddeye göre verilecek durdurma veya kapatma kararına karşı iş mahkemesinde itiraz etme yetkisinin bulunduğu belirtilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli olmakla, Bursa 2. İdare Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Bursa 2. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜNE, 8.4.2013 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.